

VERENIGINGSVERSLAGEN

1946—1956

10-JAREN NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR ORTHODONTISCHE STUDIE

Het was voor 4 en 5 oktober 1946, dat een voorbereidend comité, met collega A. Edel als voorzitter en collega S. W. Weisfelt als secretaris, een oprichtings-vergadering gevolgd door voordrachten, convoceerde.

Zou dit plan kans van slagen hebben? De vooruitzichten waren gelukkig gunstig, de presentielijst werd door niet minder dan 98 personen getekend. Voorwaar een hoopvol teken.

De samenstelling van het eerste bestuur van de Nederlandsche Vereeniging voor Orthodontische Studie was als volgt: J. A. C. Duyzings, voorzitter; A. Edel, vice-voorzitter; C. J. Sindram, secretaris-penningmeester; C. Bertram en S. W. Weisfelt, commissarissen.

Na benoeming van een Raad van Beheer van een Studiefonds en na het samenstellen van een commissie „Huishoudelijk Reglement”, sprak de voorzitter over „De noodzaak van meerdere verbreiding van de orthodontie”. In zijn overtuigende woorden kon men de richtlijnen voor de toekomst van de nieuwe vereeniging duidelijk onderkennen. Dat zij in de afgelopen jaren inderdaad veel bijgedragen heeft tot verbreiding van de orthodontie, lijdt geen twijfel.

Als bijzondere gasten op deze oprichtingsvergadering waren aanwezig: Dr. Lucien de Coster (België), Mr. Harold Chapman (Engeland) en Dr. E. Fernex (Zwitserland).

De reeks voordrachten werd geopend door Mr. Chapman over: „Normal development of the deciduous teeth.” Collega A. Edel gaf een overzicht van „De orthodontie gedurende de jaren 1936—1946”. J. A. C. Duyzings sprak over: „Orthodontie, een biologisch-medisch-tandheelkundige wetenschap”. Dr. J. van Niekerk belichtte: „Enkele factoren bij de ontwikkeling van been- en kaakstelsel”. Dr. de Coster behandelde het onderwerp: „Nieuwe orthodontie is gelijk aan gezichts-groei-controle.”

Een excursie naar kasteel „De Haar” verleende aan de oprichting een feestelijk cachet. Sindsdien is de Ned. Vereeniging voor Orthodontische Studie een wetenschappelijke vriendenkring geworden.

Intussen werd een levendige activiteit door het bestuur ten toon gespreid. Reeds in het voorjaar 1947 trof men, samen met de besturen van W.T.A. en A.R.P.A., de voorbereiding voor de „Ivory Cross Expedition”, juli 1948 te Utrecht. In april '47 vond de tweede vergadering plaats. Voor een groot gehoor (111 collega's tekenden de presentielijst) spraken C. J. Sindram en K. G. Bijlstra, terwijl de literator Jan Engelman een kunstzinnige beschouwing gaf over het menselijk aangezicht. Voorts werd de apparatuur van Duyzings en de Coster gedemonstreerd.

17 Januari 1948 werd een bedrag ineens van f 500,— gestort in het Studiefonds. Sprekers op deze vergadering waren: Mr. Norman Gray (Eng.), Coll.

A. E. H. Kengen (Belg.), coll. Michaëlis en coll. van Hartingsvelt.

In juli van dat zelfde jaar vond — zoals gezegd — de „Ivory Cross Expedition” te Utrecht plaats (zie Tijdschr. Tandh. 1948 Afl. 9). Dr. George Moore gaf de cursus „Etiology, Classification, Diagnosis, Prevention, Treatment, Prognosis and Reasonability”; Dr. Henry M. Goldman de „Course on Periodontia”.

Datzelfde jaar werd op 22 en 23 oktober de najaarsvergadering gehouden. De samenstelling van het bestuur werd als volgt gewijzigd: Duyzings voorz., Bijlstra vice-voorz., Sindram secr.-penm., Weisfelt en Plantheydt (Haarlem) commissarissen. De voorzitter sprak hartelijke woorden van dank tot de aftredende vice-voorzitter, collega A. Edel. De sprekers voor deze vergadering waren: Dr. Cools (Belg.), Mr. George Gugny (Fr.), Mr. Duivenpart (Belg.) en Dr. Kjellgren (Zweden). De demonstraties werden verzorgd door de collega's: Cools, Kjellgren, Gugny, Duyzings, Flaumenhaft en Offermans. 22 Buitenlandse gasten woonden de vergadering bij.

En zo gaat men voort onder de bezielende leiding van Duyzings. Tal van vergaderingen, tal van lezingen. Huishoudelijke gedeelten vergen weinig tijd; aan beide zijden van de groene tafel is men het snel eens, want allen wensen voordrachten, demonstraties of films. Maar ook gaat het verlangen uit naar de middag of avond waar men in persoonlijk contact komt met de sprekers. Een aparte sfeer kenmerkt reeds in deze jaren de vergaderingen van „Onze Orthodontische Vereniging!” In februari 1950 spreekt coll. van Hartingsvelt over: „Vormverandering van het bot tengevolge van mechanische krachtwirkingen.” Dr. Ch. F. L. Nord leidt de discussie over „Het extractievraagstuk in de orthodontie”. Maar het is nog niet genoeg!

In juli 1950 volgt een cursus van wijlen Dr. Cläre K. Madden (Columbia University) over de „Twin-Wire Mechanism”. Hieraan nemen bijna 15 Nederlanders en een twintigtal buitenlanders deel. Een week lang Twin-Wire voordrachten en Twin-Wire demonstraties, afgewisseld met excursies naar Loosdrecht, Spakenburg en Arnhem. Als slot een banket in hotel Des Pays Bas. Na de cursus volgt de uitgave van „Practical Procedures with the Twin-Wire appliance”, door Dr. Cläre K. Madden. Een studieboek van 63 bladzijden met tal van foto's en tekeningen, uitgegeven door de Ned. Ver. v. Orthod. Studie, gedrukt bij Mado & Co te Utrecht.

Zaterdag 20 januari 1951 worden Dr. Madden en Dr. Moore tot Erelid benoemd. Prof. K. G. Bijlstra geeft indrukken weer van zijn studiereis naar de Verenigde Staten.

In oktober van datzelfde jaar wordt collega Ch. F. L. Nord ter gelegenheid van zijn 40-jarig tandartsjubileum benoemd tot Erelid.

Het E.O.S. Congres zal in 1952 in Nederland gehouden worden. Hoewel dit niet direct behoort tot het terrein van de vereniging, zijn het toch weer bestuur en leden, die zich inspinnen om het geheel tot een succes te maken. Het is een succes geworden! (Tijdschr. Tandh. 1952 Afl. 10). Vooraf geeft Dr. Brodie een cursus over de „Edgewise Appliance”, terwijl Dr. A. E. Eastwood (Engl.), Prof. R. Hotz (Zwitserl.) voordrachten houden. Duyzings vertelt iets over Amerika en Prof. Dr. G. H. R. von Königswald (Utr.) spreekt over: „Het oudste gebit van de mens.”

November '52: Voordrachten door de collega's Bertram, Crefcoeur

en Murck Jansen. Collega Pool brengt verslag uit van de Orthodontische Sectie van het F.D.I. Congres te Londen.

Op 10 maart 1953 volgt een gecombineerde vergadering met de neus-keel-oorartsen. Volgens de voorzitter is „het dak van ons werkkamertje, het palatum, de vloer van de neusbodem.” Onze werkterreinen liggen dus zeer dicht bij elkaar. De avond wordt ingeleid door de heren Dr. Nord en Dr. B. van Ommen. De tachotypist van de Ned. Mij. tot Bevordering der Tandheelkunde maakt een woordelijk verslag.

In november 1953 spreekt Prof. R. W. Broekman over: „Erfelijkheid van dento-faciale afwijkingen”. Voor het eerst na de tweede wereldoorlog horen wij twee Duitse sprekers: Dr. H. Derichsweiler (München) spreekt over: „Gaumennahtsprengung”. Dr. H. P. Bimler (Wiesbaden) over: „Functionelle Kieferorthopädie mit Gebiszformer.”

Door de grote toename van het ledental is de functie secretaris-penningmeester niet langer te handhaven. Tijdens de vergadering op 18 en 19 november 1954 wordt in verband hiermee het bestuur als volgt samengesteld: Voorz.: J. A. C. Duyzings, Vice-Voorz.: Prof. K. G. Bijlstra, Secr.: P. Gerbrands, Penm.: C. J. Sindrarn en Comm.: W. H. S. Sypkens. Collega Berttram spreekt over: „Erfelijkheid of Pathologie?” Dr. Kaare Reitan (Oslo) over: „Orthodontic methods as applied according to the tissue reaction.”

1955 is het jaar van Studieweek te Leiden! Sprekers komen van heinde en ver, afstand en tijd schijnen niet meer te bestaan. De kaspositie blijft gunstig. De Studieweek blijkt een groot succes! Namen als Heath, Hotz, Kjellgren, Bimler, Eschler, Petrik, Derichsweiler, Reitan en Planas waarborgen het hoge wetenschappelijke peil van deze unieke gebeurtenis.

In november '55 zijn er voordrachten door collega Offermans, Mr. C. Kerr McNeil (Glasgow) en Prof. Dr. W. Balters; voorts een film van Duyzings over: „Relatie tussen de stand van de onderkaak en de lichaamshouding”, tenslotte demonstratie van de apparatuur van Offermans.

Vrijdag 8 en zaterdag 9 juni '56: dertiende algemene ledenvergadering te Groningen. Voordrachten worden gehouden door: Prof. Dr. A. Lundström (Zweden), Dr. J. vanden Bosch (Leiden), J. J. Pool en Prof. Dr. Gustav Korkhaus (Bonn). Tevens wordt een bezoek gebracht aan de nieuwe Polikliniek voor Orthodontie van de Rijksuniversiteit te Groningen.

Wanneer men nu de afgelopen 10 jaren in beschouwing neemt, zou het een groot onrecht zijn niet even stil te staan bij de figuur van de Voorzitter, J. A. C. Duyzings, die de motor, de organisator en de doorzetter is geweest. Meestal kwam Duys met de plannen en met de organisatie, maar ook weer Duys met de „grapjes”, de fotografen, de bloemen, de Delfse borden, de gastvrijheid en Duys met alle lief en leed, die tot de bloei van de Nederlandse Vereeniging voor Orthodontische Studie hebben bijgedragen. *)

De thans nog slechts 10-jaar oude vereniging met haar 192 leden kan met vertrouwen de toekomst tegemoetziën. Bestuur en leden zullen echter hun uiterste krachten moeten inspannen om het bereikte peil te kunnen behouden.

Goede reis voor de komende jaren!

's-Hage 4 oktober 1956

*) Noot van de redactie Niet onvermeld mag blijven dat ter gelegenheid van de jubileumvergadering aan coll. Duyzings de zeer verdiende onderscheiding van ere-voorzitter werd verleend.

VOORDRACHTEN GEHOUDEN OP DE VERGADERINGEN VAN DE
NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR ORTHODONTISCHE
STUDIE IN DE JAREN 1946 TOT 1956

- Balters, W. „Kieferorthopädie als psychobiologisches Problem”.
- Bertram, C. „Behandeling van een orthodontisch geval gecompliceerd door verhemeltespleet en hazelip”.
- „Erfelijkheid of Pathologie?”
- Bimler, H. P. „Die elastische Gebiszformer”.
- „Funktionelle Kieferorthopädie mit Gebiszformer”.
- Bosch, J. vanden „Orthodontie en Antropogenetica”.
- Brodie, Allan G. „Edgewise Appliance”. (Cursus)
- Broekman, R. W. „De erfelijkheid van dento-faciale afwijkingen.”
- Bijlstra, K. G. „Fotografische oriëntatie en superpositie naar aanleiding van de publicaties van Broadbent”.
- Chapman, H. „Normal development of the deciduous teeth”.
- Coster, L. de „Nieuwe orthodontie is gelijk aan gezichtsgroei-controle”.
- Cools, L. J. W. „De uitzettingskracht met de roestvrij stalen boog van 0,5 mm dikte”.
- Crefcoeur, J. M. M. „Functionele kaakorthopaedie en enige toepassingen”.
- Derichsweiler, H. „Gaumennahtsprengung”.
- Duyzings, J. A. C. „Orthodontie is een biologisch-medisch-tandheelkundige wetenschap”.
- Eastwood, A. W. „Cephalometric Radiography in Diagnosis and Treatment Analysis”.
- Edel, A. „Overzicht van de orthodontie in de jaren 1936—1946”.
- Engelman, J. „Kunstzinnige beschouwing over het menselijk aangezicht”.
- Eschler, J. „Die F.K.O.-methode”.
- Gray, N. „Some Biological Aspects of Orthodontic Treatment”.
- Gugny, G. „A propos du diagnostic positif en orthodontie”.
- Hartingsvelt, H. van „Fototomie: een nieuwe methode voor faciale analyse”.
- „Vormverandering van het bot tengevolge van mechanische krachtwor kingen”.
- Hotz, R. „Heredität und Funktion in der Beurteilung und Therapie von Biszanomalien”.
- „Die Vorbiszplatte”.
- Kengen, A. E. H. „The Johnson Twin Arch Appliance”.
- Kjellgren, B. „Serial extraction as a corrective procedure in dental orthopedics”.
- „Further experience of serial extractions”.
- Königswald, G. H. R. von „Het oudste gebit van de mens”.
- Korkhaus, G. „Extraktionen in der Kieferorthopädie”.
- Lundström, A. „About etiology and treatment in cases of crowded teeth”.
- Madden, C. K. „The Johnson Twin-Wire”. (Cursus)
- Michaëlis, H. K. „Paradentologie en Orthodontie”.
- McNeil, C. K. „Dental procedures in the treatment of lip and palate clefts”.
- Moore, G. R. „Course on Orthodontia”. (Ivory Cross Expedition)

- Murck Jansen, J. „Enkele resultaten met functionele kaakorthopädie”.
- Niekerk, J. van „Enkele factoren bij de ontwikkeling van been- en tandstelsel”.
- Nord, Ch. F. L. „Het extractievraagstuk in de orthodontie”. (geleide discussie).
- Offermans, P. „De behandeling van enkele orthodontische afwijkingen met herziene plaatapparatuur”.
- Petrik, L. „Zur Herstellung und Anwendung des Aktivators”.
- Pool, J. J. „Frequentie van aantal-anomalieën in het menselijk gebit”.
- Reitan, K. „Orthodontic methods as applied according to the tissue reaction”.
- Sindram, C. J. „Lichaamsbouwtypen en gebitsanomalieën”.

NEDERLANDSCHE VEREENIGING VOOR ORTHODONTISCHE
STUDIE

Jaarverslag 1955/1956

- Bestuur: Voorzitter: J. A. C. Duyzings
Vice-Voorzitter: Prof. K. G. Bijlstra
Secretaris: P. Gerbrands
Penningmeester: C. J. Sindram
Commissaris: W. H. S. Sykens

Het verenigingsjaar 1955—1956 was een periode van grote activiteit. De 12e Algemene Ledenvergadering op vrijdag 4 en zaterdag 5 november in Hotel des Pays Bas te Utrecht, werd bezocht door 42 leden. In het huishoudelijke deel werd de rekening en verantwoording van de toenmalige secretaris-penningmeester akkoord bevonden. Het kapitaal van het Studiefonds bedroeg f 1500.—.

In het wetenschappelijke deel van de agenda hield coll. P. Offermans een voordracht met demonstratie over: „De behandeling van enkele orthodontische afwijkingen met herziene plaatapparatuur”. Mr. C. Kerr McNeil (Glasgow) sprak over: „Dental procedures in the treatment of lip and palate clefts”. Prof. Dr. W. Balters (Waldbröl) gaf een uiteenzetting van: „Kieferorthopädie als psychobiologisches Problem”. Coll. J. A. C. Duyzings vertoonde zijn film: „De relatie tussen de stand van de onderkaak en de lichaamshouding”.

De 13e Algemene Ledenvergadering, op vrijdag 8 en zaterdag 9 juni 1956, werd gehouden te Groningen. Tijdens het huishoudelijke gedeelte werd door de secretaris verslag uitgebracht over de Studieweek 1955 te Leiden. Deze was een groot succes. Tevens maakte de voorzitter bekend, dat het 10-jarig bestaan van de vereniging zal worden herdacht op 5 en 6 oktober 1956 te Utrecht.

Tijdens het wetenschappelijke gedeelte werden voordrachten gehouden door Prof. A. Lundström (Stockholm): „About etiology and treatment in cases of crowded teeth”, door Dr. J. van den Bosch (Leiden) over: „Orthodontie en Antropogenetica”, en door coll. J. J. Pool (Rotterdam) over: „Frequentie van aantal-anomalieën in het menselijk gebit”. Tenslotte sprak Prof. Dr. G. Korkhaus (Bonn) over: „Extraktionen in der Kieferorthopädie”.

De nieuwe polikliniek voor orthodontie van de Rijksuniversiteit te Groningen bleek alle verwachtingen te boven te gaan.

De vergadering werd bezocht door 52 leden.

De groei van de vereniging gaat gestadig voort. Het aantal leden aan het eind van dit verslagjaar bedroeg 192.

Namens het Bestuur,
P. Gerbrands, secretaris